

DÉLMAGYARORSZÁG

A MAGYAR KOMMUNISTA PÁRT DÉLMAGYARORSZÁGI NAPILAPJA

A Magyar Kommunista Párt a pedagógusokért!

Szeged és a környék tanítósa nagygyűlésen követelte a pedagógus-nyomor azonnali felszámolását

A nagygyűlés pontokba foglalta azokat a követeléseket, amelyeket a kormányzat a mai rossz gazdasági helyzetben is teljesíthet

Táviratban kérték a miniszterelnöktől az új kultuszminiszter kinevezését

(Szeged, december 16.) Zsufolásig megtöltötte vasárnap délelőtt a zászlódíszbe öltözött Tisza-szálló nagytermét Szeged város és Csanád-Csongrád vármegye pedagógus társadalma, hogy a Magyar Kommunista Párt nagyszegedi végrehajtó bizottsága pedagógus nagygyűlésén súlyos helyzetük szociális rendezését határozati javaslatlall követelje. Szép számmal képviseltette magát a vidéki tanítósa is talán utolsó filléreit feláldozásával, mert tudta, ha a Magyar Kommunista Párt hívja, sikra is számíthat. Egyenruát »R«-gárdisták igazgatók utba az érkezőket a pódiumon is okállnak díszőrséget a párt zászlaja alatt. Háromnegyed 11 órakor megkezdődött a nagygyűlés. A közönség elénekelt a Himnusz, melynek hangjai mellett gárdistáink ünnepélyesen engedték félbőrcer pártunk zászlaját. Majd Tombác Imre elvtárs nemzetgyűlési képviselő elnöki megnyitóját következett.

— Pártom mindig nagy figyelmet szentelt a nép és nemzetneveléssel összefüggő kérdésekre s így a pedagógusok kérdéseire is. Jól tudjuk, hogy a Horthy-rendszer arról volt ismeretes külföldön, hogy a pedagógusokat valamennyi köztisztviselői kategóriánál rosszabb helyzetbe utalta. Siralmas anyagi helyzetük és a hivatásukkal járó társadalmi megbecsülés alacsony foka híven tükrözle vissza országunk elmaradottságát. — Beszéde további során utalt arra, hogy a népi demokrácia nem fedledkezhet meg a pedagógusok anyagi és társadalmi helyzetének rendezéséről sem. Hiába karoljuk fel a tudományos és művészeti elitet, ha a tanítók és tanárok tízezeiről nem történik gondoskodás. Az MKP minden munkát megbecsül, de nem látja szívesen a kergeskező pedagógust, mert annak nem kukoricakapálással és erdőirtással kell a maga és családja belevő falatát biztosítani. Az MKP III. nyilvánította, hogy a stabilizáció megvalósítása után fokozatosan kíván foglalkozni az értelmiségi problémával, ezért hívta egybe Szeged város, Csongrád és Csanád megye pedagógusait, hogy sérelmeiket velük együtt megtárgyalva, a magyar demokráciát szolgálja. Üdvözölte a nagygyűlés jelenlévő díszelnökeit és az ülést megnyitotta, kihangsúlyozva, hogy amit a nagygyűlés tárgyal, nem pártpolitika, hanem köznevelés, a magyar demokrácia és a magyar pedagógusok, a magyar kultúra ügye.

A nagy tetszéssel fogadott elnöki megnyitót sűrűn megszakította a hallgatóság »ugy van, úgy van« közbeszólása és tapsa. Kamarás Gyula, a Nemzeti Színház kiváló művésze Ady:

Hallgassanak meg bennünket!

Ezután Simon József elvtárs, a pedagógus szakszervezet megyei titkárának előadása »Akit az istenek gyűlönek, tanítónak tették« — idézte az ősrégi latin mondást. — A magyar nevelő alázatos napszámosa, legrosszabbul fizetett munkása volt a magyar kultúrának. De sajnos, nemcsak volt, hanem ez ma is. Ha ezt a kérdést tüzetesebben vizsgáljuk, alig leljük okát, magyarázatát. Egy-egy gazdasági válság még a teljes nincsteleneknél is származásosabb, kiszolgáltatottabb társadalmi osztályt csinált belőlünk. Hivatásunk, szaktudásunk ehhez a földhöz kötött bennünket, lehetőség, boldogulás nem nyílt máshol számunkra, rabjai, szerelmesei vagyunk ennek a földnek, ennek a fajtának és éppen ezt használják fel legtöbbször ellenünk. Mi pedagógusok az értelmiség páriái voltunk mindig és legfájdalmasabb dolog, hogy a demokrácia sem hozott számunkra változást: anyagi helyzetünk az öngyilkos országvesztés következtében még siralmasabb, mint volt s a hivatásunkkal járó, jogosan várt társadalmi megbecsülés terén, éppen a felelős kormánytényezők megnevezése következtében — sem tapasztalható semmi javulás. Elismerjük, hogy a demokrácia óriási nehézségekkel küzd, de a stabilizáció ötödik hónapjában joggal elvárjuk, hogy végre hallgassanak meg bennünket és adják gyakorlati tanujelét is az illetékes tényezők segíteni akarásuknak. Azonnali, gyors segítséget követel az ország pedagógus társadalma, mert az ígéretésekből mar elégük van. Követelésünk középpontjában a státuszrendezés kérdése áll. A hírhedt 2500-as rendelet hatályon kívül való helyezését kell kérni. Új tervezetet dolgozott ki a Pedagógus Szakszervezet s ezt a Magyar Kommunista Párt teljes erővel támogatja. A követelés igen szerény, mindenben a stabilizáció érdekeit tartja szem előtt és főként számol a dolgozók egyetemességének azon követelésével, amely az MKP szombati tömegmozdulásán kristályosodott ki abban a jelmondatban: »Le az árakkal!«

Lényege az új státuszrendezésnek, hogy minden pedagógust legalább

»A magyar tanítóhoz« című költeményét tolmácsolta mély átérzéssel, majd Pogány Zsuzsa operaénekesnő kulturált szopránjából adott ízelt kuruc dalok interpretálásával.

egy fizetési osztállyal magasabban soroljanak be.

Követeljük megillető jogainkat és helyünket

Ennek a teljesítése évi 13 és félmillió forintba kerülne. Ha az új minisztériumok beállítására talál fedezetet a kormány, a magyar nevelők jobb életlehetőségének megteremtésére is tud fedezetet találni, ha akar. A később ismertetett határozati javaslat egyes pontjait tárgyalja Simon elvtárs részletesen s a szükséges anyagi fedezet előteremtésére a kulturális eszméjét is felveti. Sem a státuszrendezésben, sem a felsorolt egyéb követelések megvalósításában nem segítette eléggé a kultuszkománnyat a magyar nevelőket, sőt legtöbbször akadályozta, vagy legalább is lassította a reformok létrejöttét. — Szakképzett, de valóban demokratikus pedagógusok kezében akarjuk látni sorsunkat, mely egy a magyar demokrácia jövőjével. A pe-

Dr. Zöld Sándor: A dolgozó nép tanulni akar!

Végül dr. Zöld Sándor elvtárs, nemzetgyűlési képviselő emelkedett szólásra. Előadta, hogy a magyar demokrácia eddig nem fordíthatott elég figyelmet a kulturális kérdésekre, mert az ország gazdasági és politikai újjáépítése minden erejét lekötötte. Most már van szilárd gazdasági alap, amire építeni lehet. A magyar demokrácia továbbfejlesztése elképzelhetetlen kulturális felemelkedés nélkül. Az elmúlt rendszer egyik legnagyobb bűne, hogy a parasztságot és a munkásságot tudatosan kirekesztette az iskolázatásból. A művelődés és a kultúra csak egy kiváltságos kis réteg monopóliuma volt. A szülők foglalkozása szerinti statisztikát ismertette az 1930—31. iskolai évről.

35 százalék volt a szegényparasztság, ebből középiskolás csak 1,3 százalék. A munkásság arányszáma 21,4 százalék, de gyermekei a középiskolákba csak 3,8 arányban jutottak be. Ugyanakkor a 40 magyar főiskolára 256 szegényparasz-

A Kommunista Párt motorja lesz a kulturális újjáépülésnek is

A demokráciának szüksége van demokratikus szellemű, a néppel összeforrott tanító, tanárok tízezeire, mert csak művelt, felvilágosodott, saját sorsát világosan látó nép lehet szabad. Az inkvizíciótól a fasizta barbariz-

dagógus társadalom a nemzetnek valóban a legfontosabb, legfeltebb munkát végző rétege most döntő rohamra indul jogos harcában a tisztességes emberi megélhetésért. Nekünk nevelőknek a főbűnünk eddig az volt, hogy beletörődtünk lealázó sorsunkba és helyzetünkbe. Engedtük, hogy rólunk nélkülünk ítékezzenek, közönyösen néztük sorsunk menetét, visszaléptünk a közszerepléstől és legfeljebb lemondó filozófiával rágódtunk az események felett. Legyen ennek már vége! Követeljük megillető jogainkat és helyünket! Vállaljuk a balsorsot, osztunk a szenvedésben is, amely hazánkat érte, de ott vagyunk, munkálkodunk az újjáépítésben, a múlt bűneinek a jóvátételében is részt kérünk a remélt jobb sorsban is a többi társadalmi réteggel együtt. Személyes kultúrnapszámokai voltunk a múltnak, ez a főbűnünk, de most irányító, öntudatos, gerinces kulturális munkásai, pionirjai akarunk lenni a magyar jövőnek! A most elkövetkezendő karácsonyt sok helyen csak a jövőbe vetett reménysugarak fogják ugyan beragyogni, de hiszem és remélem s szeretném, harkatársaim is velem hinnék, hogy az újesztendőre fordulva lépésről-lépésre előrehajaldunk a magyar pedagógusproblémák megoldása terén is és a közeljövőben belövelkező békekötés után a régi, feudális Magyarország romjain felépülő új, szabadabb, szociális Magyarország tudni fogja kötelességét a magyar nevelő társadalom iránt — fejezte be szűnni nem akaró tapsok közben nagy hatása beszédét Simon József elvtárs.

Ezután Erdy Pál, a Nemzeti Színház kiváló baritonistája gyönyörködte az egybegyűlteket Gounod: Faust Mephisto áriájával és Bulai-Lovász megrázó dalával: »Az ember«-re. Ráadásul a Faust Rondóját adta elő.

ifjú járt. Ez a főiskolai tanulóiifjúság 1,5 százaléka. Az összes hallgatók száma 16.932, munkásszülők gyermeke 473, vagyis 2,8 százalék.

A magyar nemzetnek több, mint a felét elzárták a nemzeti kultúra megszerzésének a lehetőségétől. Ez az arány a felszabadulás óta is alig változott. Történt néhány lépés az iskolázatás lehetőségének a parasztságra és a munkásságra való kiterjesztése irányában (általános iskola, Dolgozók Iskolái, Népi Kollégiumok, munkáshallgatók felvétele az egyetemre), de ezeknek még alig van számokban kifejezhető hatása. Ezért a kultuszkománnyalot terheli a felelősség. Egész működést a demokrácia és a reakció között bizonytalan ingadozás jellemzi, sőt nem egy esetben a reakció támogatását. (Az általános iskola körüli huza-vona.) Ezért

égető szükség van az izzig-vérig demokratikus kultuszminiszterre és demokratikus iskolapolitikára.

musig a nép elnyomói mindenkor harcban álltak a felvilágosodással, a népi szellemi felemelkedésével és a kulturális haladás szellemi vezetőivel. Különösen fontos feladat vár a falusi tanítóságra, mert a falusi tanító nemcsak